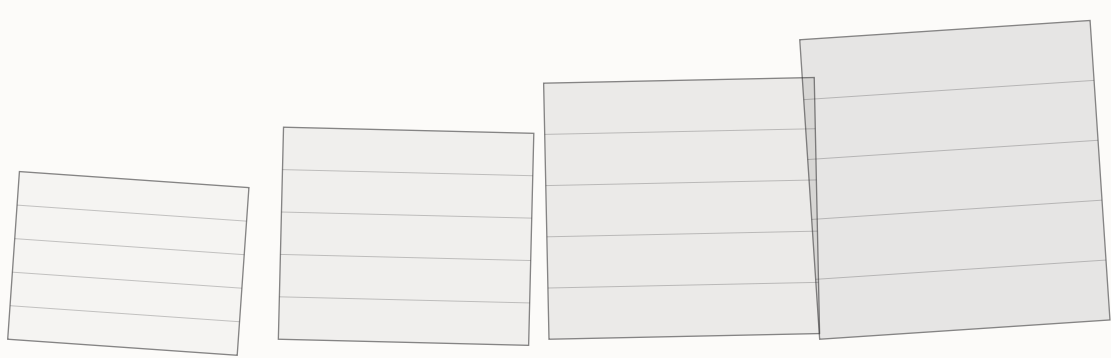

BOEK IV

De sociologische implosie

Demografische verschuivingen en het Koreaans-Japanse scenario, strikt op geregistreeerde data

Jona Zeno De Smet · Editie 01 · 2026 · 21 × 21 cm
Onafhankelijke onderzoeks- en essaypublicatie · vrij verspreidbaar voor educatieve en onderzoeksdoeleinden.

BOEK IV VAN ZES

De sociologische implosie

Het deel waarin overdrijving het meest voor de hand ligt, en daarom het strengst is afgebakend: statistiek als vaststelling, substitutie als expliciete hypothese.

Deze uitgave maakt deel uit van een reeks van zes boeken. Elk deel is zelfstandig leesbaar en draagt zijn eigen bronnen- en claimregister. Alles wat als feit wordt gepresenteerd, is terug te voeren op een genummerde bron achterin. Waar een bewering dat niveau niet haalt, staat zij als onbevestigd of als hypothese geregistreerd en wordt zij in de tekst zo genoemd.

LEESWIJZER BIJ DE STATUSAANDUIDINGEN

VASTGESTELD — meervoudig gedocumenteerd in primaire of onafhankelijke bronnen. GEDOCUMENTEERD — één degelijke bron, nog niet onafhankelijk bevestigd. BETWIST — partijen spreken elkaar tegen of de zaak is onder de rechter. ONBEVESTIGD — plausibel, maar zonder controleerbaar bewijs in dit dossier. HYPOTHESE — interpretatiekader van de auteur, uitdrukkelijk geen feit.

De zes delen: I De technologische deceptie · II De financiële schaduw economie · III De neurobiologie van de verslaving · IV De sociologische implosie · V Het juridisch failliet & modelwetgeving · VI Het post-digitale verzet.

INHOUD

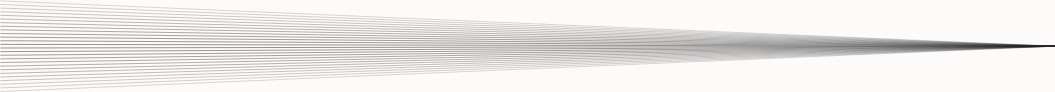
Opbouw van dit deel

HOOFDSTUK		WAT HET VASTSTELT
01	Wat de statistiek werkelijk zegt	Dit boek begint met de cijfers zelf, ongekleurd.
02	Waarom geen causaal verband wordt beweerd	De verleiding om twee grafieken op elkaar te leggen is groot.
03	Het Koreaans-Japanse scenario als vergelijkingskader	Korea en Japan zijn geen voorspelling maar een meetlat: twee samenlevingen waar de demografische verschuiving het verst gevorderd is en het best gedocumenteerd.
04	Eenzaamheid als markt	Dat eenzaamheid bestaat en meetbaar is, staat vast.
05	Vertrouwen als collectief goed	Het meest waarschijnlijke maatschappelijke effect is niet demografisch maar epistemisch: twijfel aan de echtheid van contact in het algemeen.
06	De grens van dit boek	Van alle zes delen is dit het deel waar overdrijving het meest voor de hand ligt.

Achterin: begrippenlijst, claimregister, bronnenregister en colofon met QR-code naar het live claimregister.

Wat de statistiek werkelijk zegt

Dit boek begint met de cijfers zelf, ongekleurd. Pas daarna komt de vraag welke verbanden ermee te leggen zijn — en welke niet.

Zuid-Korea registreerde een totaal vruchtbaarheidscijfer van 0,72 in 2023 en 0,75 in 2024: de laagste waarden die in een ontwikkeld land zijn gemeten. [BR-40] Japan telde in 2024 minder dan 700.000 geboorten van eigen staatsburgers, voor het eerst sinds het begin van de registratie. [BR-41] De Europese Unie kwam in 2023 uit op een vruchtbaarheidscijfer van ongeveer 1,38, de laagste waarde in de reeks van Eurostat. [BR-42]

DEFINITIE

Totaal vruchtbaarheidscijfer: het gemiddelde aantal kinderen dat een vrouw zou krijgen bij de leeftijdsspecifieke vruchtbaarheid van dat jaar. Vervangingsniveau is ongeveer 2,1. Het is een momentopname per kalenderjaar, geen voorspelling van een generatie.

Deze drie cijfers zijn vaststellingen. [CL-21] [CL-22] Ze zijn afkomstig van nationale statistiekbureaus en Eurostat, en ze zijn door iedereen te controleren. Wat ze niet zijn: een verklaring. Geen enkel statistiekbureau publiceert een oorzakelijke toerekening van deze daling aan welke factor dan ook, en dit dossier doet dat evenmin.

Wat demografen wel als factoren benoemen

- Woonlasten en de leeftijd waarop zelfstandig wonen haalbaar wordt.
- Arbeidsmarktonzekerheid en de kosten van kinderopvang en onderwijs.
- Uitstel van partnervorming en van het eerste kind; het uitstel zelf verlaagt het uiteindelijke aantal.
- Veranderde verwachtingen over werk, zorgverdeling en levensloop.
- Langdurige werkuren en pendeltijd in stedelijke agglomeraties. [BR-43]

Geen van die factoren heeft iets met deze bedrijfstak te maken. Wie dit boek leest als bewijs dat betaalde digitale intimiteit geboortecijfers verlaagt, leest het verkeerd — en het volgende hoofdstuk legt uit waarom

die lezing onhoudbaar is.

Waarom geen causaal verband wordt beweerd

De verleiding om twee grafieken op elkaar te leggen is groot. Dit hoofdstuk zet uiteen waarom dit dossier dat weigert.

De demografische daling in Korea, Japan en de EU begon decennia vóór het bestaan van de platformen die dit dossier onderzoekt. Een verschijnsel dat later ontstaat, kan een trend die eerder begon niet hebben veroorzaakt. Dat alleen al sluit de eenvoudige causale claim uit.

BEWIJSGRENS

Er bestaat geen studie die een causaal verband legt tussen betaalde digitale intimiteit en geboortecijfers of relatievorming. Correlaties met eenzaamheidscijfers volstaan daarvoor niet. Deze bewering is in het claimregister geregistreerd als onbevestigd. [CL-16]

Er is een tweede reden, en die is methodologisch. Om een substitutie-effect aan te tonen, moet je beschikken over individuele data die betaald digitaal contact, offline contactvorming en de gebruikelijke sociaal-economische variabelen in dezelfde steekproef meten, over tijd. Zulke data bestaan niet publiek, en de partijen die er het dichtst bij zitten — de platformen — publiceren ze niet.

Wat wel te onderzoeken valt

- Tijdsbesteding: hoeveel uur per week gaat naar betaald digitaal contact, en ten koste waarvan? Nationale tijdsbestedingsonderzoeken kunnen dit meten. [BR-43]
- Uitgaven: welk aandeel van het besteedbaar inkomen van jonge mannen gaat naar deze diensten? Dat is via huishoudbudgetonderzoek meetbaar.
- Zelfrapportage: hoe waarderen gebruikers het contact ten opzichte van offline contact — als aanvulling of als vervanging?

Zolang die drie niet zijn gemeten, is elke uitspraak over maatschappelijke effecten interpretatie. Dit boek markeert zulke uitspraken uitdrukkelijk als hypothese. [CL-23]

AFBAKENING

Dit boek beperkt zich tot geregistreeerde statistiek en toetsbare hypothesen. Verklaringen zonder controleerbare gegevens vallen buiten het analysekader.

DEEL II – HET SCENARIO

HOOFDSTUK 03

Het Koreaans-Japanse scenario als vergelijkingskader

Korea en Japan zijn geen voorspelling maar een meetlat: twee samenlevingen waar de demografische verschuiving het verst gevorderd is en het best gedocumenteerd.

De waarde van het Koreaans-Japanse scenario ligt niet in een verhaal over oorzaken maar in de beschikbaarheid van reeksen. Beide landen meten al decennia consistent, en beide tonen een combinatie die elders pas begint: sterk uitgesteld partnerschap, hoge stedelijke woonlasten, lange werkweken en een snel stijgend aandeel eenpersoonshuishoudens. [BR-40] [BR-41] [BR-43]

Dat maakt ze bruikbaar als vergelijkingskader voor Europese beleidsmakers: niet om te voorspellen dat Europa dezelfde kant op gaat, maar om te zien welke effecten zich voordoen wanneer deze factoren samenvallen — en welk beleid daar wel en niet op inwerkte.

FEIT, INTERPRETATIE, VOORSTEL

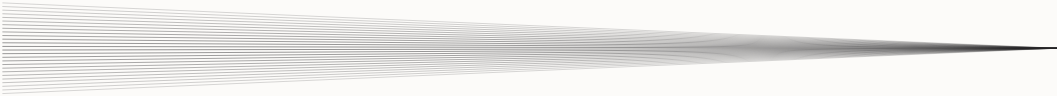
Feit: Korea en Japan tonen de laagste geregistreerde geboortecijfers en een hoog aandeel eenpersoonshuishoudens. Interpretatie: die combinatie vormt een bruikbaar vergelijkingskader voor Europese beleidsanalyse. Voorstel: neem betaald digitaal contact op als variabele in bestaand tijdsbestedings- en budgetonderzoek, zodat de vraag ooit beantwoordbaar wordt.

Wat dit kader niet is

Het is geen cultuurkritiek op twee landen, geen waarschuwing in de vorm van een dreigend beeld, en geen bewijs voor enige stelling over deze bedrijfstak. Landen verschillen in woningmarkt, arbeidsrecht, migratie en gezinsbeleid; die verschillen verklaren het grootste deel van de variatie tussen hen.

Eenzaamheid als markt

Dat eenzaamheid bestaat en meetbaar is, staat vast. Dat er een bedrijfstak op is gebouwd, ook. Het verband daartussen is commercieel, niet causaal.

De bedrijfstak in dit dossier verkoopt aandacht, erkenning en een gevoel van gekend worden. Dat is de expliciete propositie: een persoonlijke band, geleverd via berichten. Het bestaan van betalingsbereidheid voor die propositie is geen hypothese maar een omzetcijfer van 7,22 miljard dollar aan fanbetalingen in één boekjaar. [BR-35]

Daaruit volgt één vaststelling en één hypothese. De vaststelling: er is een grote, betalende vraag naar persoonlijk aanvoelend contact. De hypothese: dat aanbod verdringt in bepaalde groepen onbetaald contact. [CL-23] De vaststelling is een marktfeit; de hypothese is expliciet niet aangetoond.

BEWIJSGRENS

Dat mensen betalen voor aandacht, bewijst niet dat zij daardoor minder onbetaalde aandacht zoeken of krijgen. Het omgekeerde is even plausibel: dat bestaande eenzaamheid de vraag verklaart. Zonder longitudinale data is de richting van het verband niet vast te stellen.

Waarom de richting van het verband ertoe doet

Voor beleid maakt het alles uit. Als eenzaamheid de vraag verklaart, is regulering van het aanbod symptoombestrijding en ligt de opgave bij woon-, werk- en gemeenschapsbeleid. Als het aanbod de eenzaamheid versterkt, is productregulering wél een aangrijpingspunt. Dit boek kiest niet; het stelt vast dat de keuze empirisch beslecht moet worden en levert in hoofdstuk 2 de meetagenda daarvoor.

Wat ondertussen zonder die kennis al te verdedigen valt, is bescheidener en harder: een mededelingsplicht over wie schrijft. Die eis staat los van elk demografisch effect en berust uitsluitend op het recht van een koper om te weten wat hij koopt. Boek V werkt haar uit.

DEEL III – DE SAMENLEVING

HOOFDSTUK 05

Vertrouwen als collectief goed

Het meest waarschijnlijke maatschappelijke effect is niet demografisch maar epistemisch: twijfel aan de echtheid van contact in het algemeen.

Wanneer bekend wordt dat een aanzienlijk deel van het persoonlijk aanvoelende contact op internet beroepsmatig wordt geproduceerd, verandert de standaardaanname van de lezer. Niet alleen tegenover de betrokken platformen, maar tegenover elk bericht dat warmte uitstraalt van iemand die hij niet fysiek kent.

Dat effect is bekend uit ander onderzoek naar commodificatie van intimiteit: wanneer genegenheid een product wordt, verandert de betekenis van de uiting zelf. [BR-26] [BR-30] Dit dossier registreert die stelling als hypothese, niet als vaststelling. [CL-17] [CL-18]

FEIT, INTERPRETATIE, VOORSTEL

Feit: chat-vervanging en AI-ondersteunde antwoorden zijn gedocumenteerd en commercieel beschikbaar. Interpretatie: bekendheid daarmee verhoogt het algemene wantrouwen tegenover digitaal contact. Voorstel: een mededelingsplicht dient niet alleen de koper maar ook de markt, omdat zij de eerlijke aanbieder de mogelijkheid geeft zich te onderscheiden.

De asymmetrie die overblijft

Wantrouwen is duur en oneerlijk verdeeld. Het treft niet de partijen die de praktijk voeren, maar iedereen die te goeder trouw contact zoekt. Dat is de reden dat het onderwerp van dit dossier geen niche is: de kosten van niet-geregelde identiteitsvervanging worden gedragen door mensen die er part noch deel aan hebben.

De grens van dit boek

Van alle zes delen is dit het deel waar overdrijving het meest voor de hand ligt. Daarom staat de grens hier in volle lengte.

WAT DIT BOEK NIET BEWEERT

Niet: dat deze bedrijfstak geboortecijfers beïnvloedt. Niet: dat zij relatievorming meetbaar verdringt. Niet: dat Korea en Japan een voorspelling zijn voor Europa. Zulke beweringen volgen niet uit de beschikbare data en worden daarom niet gedaan.

Wat overblijft, is wat controleerbaar is: drie geregistreerde statistische vaststellingen [CL-21] [CL-22], één marktfeit over betalingsbereidheid, en één expliciet gemarkeerde hypothese over substitutie [CL-23] met de meetagenda die haar zou kunnen toetsen.

Waarom dat genoeg is

De juridische en feitelijke kern van dit dossier — dat een koper niet weet wie tegen hem schrijft — heeft geen demografisch argument nodig. Zij staat op eigen benen in Boek I en Boek V. Dit boek is daarom niet de motor van het betoog maar zijn contextdeel, en het is bewust zo geschreven dat het in een procedure niet tegen de rest gebruikt kan worden.

REGISTER I

Begrippenlijst

Bewijsgrens — Kader in deze publicaties dat per hoofdstuk aangeeft wat is vastgesteld en wat niet. Buiten die grens doet het dossier geen uitspraak.

Substitutie-effect — Het vervangen van een goed of activiteit door een alternatief. In Boek IV: de mate waarin betaald digitaal contact offline contact verdringt — gemeten waar het kan, hypothese waar niet.

REGISTER II

Claimregister

Elke bewering van dit deel staat hieronder met haar status en haar bronnen. Wie het oneens is, hoeft niet het geheel te bestrijden: het volstaat één regel te weerleggen.

CODE	STATUS	BEWERING	BRONNEN
CL-16	ONBEVESTIGD	De sector veroorzaakt meetbare demografische effecten (geboortecijfers, relatievorming). Er bestaat geen studie die een causaal verband legt. Correlaties met eenzaamheidscijfers volstaan niet.	—
CL-17	HYPOTHESE	De bedrijfstak profiteert van maatschappelijk wantrouwen dat zij deels zelf voedt. Interpretatiekader van de auteur, geïnspireerd op onderzoek naar commodificatie. Geen feitelijke vaststelling.	BR-26, BR-29
CL-18	HYPOTHESE	Volledige zelf-commodificatie verandert het karakter van intimiteit zelf, ook buiten het platform. Brasseur noemt dit ‘total self-commodification’. Sociologisch concept, geen bewezen maatschappelijk effect.	BR-26, BR-27, BR-30
CL-21	VASTGESTELD	Zuid-Korea en Japan tonen de laagste geregistreerde geboortecijfers ter wereld. Koreaans vruchtbaarheidscijfer 0,72 (2023) en 0,75 (2024); Japanse geboorten onder 700.000 in 2024.	BR-40, BR-41
CL-22	VASTGESTELD	Het vruchtbaarheidscijfer van de EU-27 staat op het laagste niveau sinds de meting. Eurostat: circa 1,38 in 2023. Een vaststelling over de reeks, niet over de oorzaak.	BR-42
CL-23	HYPOTHESE	Betaald digitaal contact verdringt in bepaalde groepen onbetaald offline contact. Substitutie is plausibel en deels meetbaar in tijdsbestedingsonderzoek, maar er bestaat geen studie die het effect isoleert voor deze bedrijfstak. Uitdrukkelijk geen feitelijke vaststelling.	BR-43, BR-26

REGISTER III

Bronnenregister

Alle bronnen zijn openbaar en zonder betaalmuur of via een bibliotheek raadpleegbaar. Bronnen van marktpartijen worden uitsluitend gebruikt als bewijs van wat die partij zelf beweert.

- BR-26** Pierre Brasseur, “Beyond the Gig: Selling Intimacy as Labour on OnlyFans”, *British Journal of Sociology* · 2026 · 45 diepte-interviews (FR/BE/CH), analyse van 14 versies van de gebruiksvoorwaarden 2019-2025 · Wetenschappelijk · dipot.ulb.ac.be/dspace/bitstream/2013/412310/3/BJS2026.pdf
- BR-30** Martina Zelená, “The Commodification of Intimacy within Platform Capitalism”, *Univerzita Karlova* · verdedigd 16 juni 2026 · Wetenschappelijk · dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/210238
- BR-35** Variety — Fenix International boekjaar 2024 (jaarrekening) · Todd Spangler · 22 augustus 2025 · Jaarcijfers · variety.com/2025/digital/news/1236495750/
- BR-40** Statistics Korea (KOSTAT) — Birth Statistics, jaarcijfers · totaal vruchtbaarheidscijfer 0,72 (2023) en 0,75 (2024); dieptepunt van alle OESO-landen · Statistiek · kostat.go.kr/ansk/
- BR-41** Japans Ministerie van Volksgezondheid, Arbeid en Welzijn — Vital Statistics · geboorten van Japanse staatsburgers onder de 700.000 in 2024, voor het eerst sinds de meting begon · Statistiek · mhlw.go.jp/english/database/db-hw/
- BR-42** Eurostat — Fertility indicators (demo_find) · totaal vruchtbaarheidscijfer EU-27 rond 1,38 in 2023: laagste waarde sinds de reeks bestaat · Statistiek · ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/demo_find
- BR-43** OESO — Society at a Glance / Family Database, indicatoren over partnervorming, alleenwonenden en sociale contacten · meerjarige reeksen per land · Statistiek · oecd.org/social/family/database.htm

COLOFON

Boek IV — De sociologische implosie

Auteur: Jona Zeno De Smet. Architectuur en platform: Delplanche (delplanche.com · delplanche.cloud).
Formaat 21 × 21 cm. Zetwerk in DejaVu Serif en DejaVu Sans. Papierkleur #fcfbf9, inkt #242325, accent
#8b1e2d.

Correcties met bronvermelding worden verwerkt in de online-editie en vermeld in de versiegeschiedenis.
Het claimregister op de website is de actuele versie; de QR-code hiernaast verwijst ernaar.

Live claimregister: <https://id-preview--73c9b015-931b-4472-a45c-d1bff8769711.lovable.app/claims>

© 2026 – Publiek archief voor controle en debat; vrij verspreidbaar voor educatieve en onderzoeksdoeleinden.